

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3846/2020
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 503/20 од 10.03.2020. године, у седници од 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 503/20 од 10.03.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П 548/2019 од 06.12.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због умањења животне активности у износу од 400.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 59.850,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом четвртим изреке тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 503/20 од 10.03.2020. године, усвјена је жалба тужене и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се тужена обавезе да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати 400.000,00 динара са законском затезном каматом од 06.12.2019. године до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 6.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

Будући да је ревизија тужиоца дозвољена, у смислу члана 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је мобилисан и учествовао у ратним дејствима 1991. године, а као војни обвезник – ... рањен је 01.10.1991. године и задобио је прострелну рану грудног коша. Тужилац је два пута оперисан и био је на боловању око девет месеци. Одмах након повређивања, код њега су се јавиле психичке тегобе и кошмарни снови, које и даље има. Тужилац се преселио у ... 1997. године, а његово здравствено стање је било непромењено, као и психичке тегобе. Психијатру се обратио 2008. године, био је на прегледу 3 – 4 пута, и добио савете од лекара о понашању и лечењу. Тужилац и даље повремено одлази код психијатра и пије лекове за побољшање спавања. Пре рањавања тужилац није имао психичких тегоба, а након рањавања тегобе су стално присутне у мањој или већој мери. Тужиоцу је постављена дијагноза депресивни синдром, што се односи на постојање симптома умереног депресивног поремећаја без психотичких елемената, а затим и дијагноза трајна промена личности после катастрофичног искуства. На прегледу код психијатра 05.02.2018. године оцењено је да се наведено стање може сматрати трајним. Тужилац је правноснажном пресудом од 21.12.2002. године остварио накнаду нематеријалне штете настале искључиво као последица рањавања. Ова пресуда потврђена је пресудом Окружног суда у Новом Саду од 29.10.2003. године, када је тужиоцу досуђен на име умањења животне активности износ од 83.754,00 динара, за претрпљене физичке болове и страх по 74.448,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености 46.530,00 динара. Тужба у овој парници поднета је 24.04.2019. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете.

Правилан је закључак другостепеног суда да је штета на страни тужиоца проузрокована извршењем кривичног дела оружане побуне из члана 124. КЗЈ, за коју је прописан рок застрелости кривичног гоњења од 15 година. С обзиром да је до повређивања тужиоца као учесника у ратним дејствима дошло 01.10.1991. године, то је правилна оцена другостепеног суда да је пре подношења тужбе у овој парници протекао рок застарелости потраживања накнаде штете проузроковане кривичним делом оружане побуне, у смислу члана 377. Закона о облигационим односима – ЗОО.

Супротно ревизијским наводима, у конкретном случају рок застарелости накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности не тече од завршетка лечења и сазнања за трајно умањење животне активности, јер је у моменту подношења тужбе прошло више од 15 година прописаних као објективни рок у коме наступа застарелост потраживања накнаде штете по основу кривичног дела. Такође, објективан рок застарелости од 15 година истекао је и од правноснажности

пресуде којом је тужилац остварио накнаду нематеријалне штете као искључиву последицу повређивања. Ревизијом се неосновано истиче да је требало применити рокове застарелости из члана 376. став 1. ЗОО почев од фебруара 2018. године као сазнања за нову тежу последицу повређивања. Зато је другостепеном пресудом правилно тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован применом рокова застарелости прописаних за кривично дело, оружане побуне.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић